

ΝΑΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ)

Τίω αὐτὸ Ἰλατόλαβον ἄσμετο ἄσμετο
πεφασμένος παρὰ θ' ὅμοιαι αὐτῶι αὐ
ἄσμετο οὐτος ἡλθεῖς μαρτυρία, ἰὺ δ
μαρτυρία περὶ τοῦ φωτός· ἰμαπαμ
τῶ· πεφασσίδι αὐ τοῦ ἄσμετο ἄσμετο
ὁ φῶς, ἀλλ' ἰμα μαρτυρία περὶ τοῦ φω
τόσ· ἡμ ὁ φῶς ὁ ἀσμετο, ὁ φῶς 34
παρὰ αὐτῶν ἄσμετο ἄσμετο ἄσμετο ἄσμετο
ἄσμετο ἄσμετο, καὶ ὁ ἀσμετο αὐτοῦ ἄσμετο
ἄσμετο, καὶ ὁ ἀσμετο αὐτῶν ἄσμετο ἄσμετο

- Ασκήσεις Συντακτικού στην δομή πρότασης : ομοίопτωτοι και ετερόπτωτοι προσδιορισμοί, αλλά και επιρρηματικοί προσδιορισμοί των πλαγίων πτώσεων.
- Ασκήσεις Συντακτικού στην δομή περιόδου : δευτερεύουσες προτάσεις (ονοματικές, επιρρηματικές, αναφορικές και υποθετικές προτάσεις).
- Ασκήσεις Συντακτικού σε μετατροπές : αναφορική ἔλξη, ἀνάλυση μετοχῶν, σύμπτυξη προτάσεων, ρηματικά επίθετα, πλάγιος λόγος σε ευθύ λόγο και ευθύς λόγος σε πλάγιο.
- Ασκήσεις Γραμματικής στα ουσιαστικά.
- Ασκήσεις Γραμματικής στα επίθετα.
- Ασκήσεις Γραμματικής στα παραθετικά.
- Ασκήσεις Γραμματικής στις αντωνυμίες.
- Ασκήσεις Γραμματικής στα βαρύτονα ρήματα σε -ω.
- Ασκήσεις Γραμματικής στα συνηρημένα ρήματα.
- Ασκήσεις Γραμματικής στον ἀόριστο Β'.
- Ασκήσεις Γραμματικής στους παθητικούς χρόνους (Α' + Β').
- Ασκήσεις Γραμματικής στα αφωνόληκτα ρήματα.
- Ασκήσεις Γραμματικής στα ρήματα εις -μι και στα ἀνώμαλα ρήματα.
- Ασκήσεις Γραμματικής στους αρχικούς χρόνους.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΜΕ
ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ)

ΝΑΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Φιλολόγος-Καθηγητής Δευτεροβάθμιας
Εκπαίδευσης-Εισηγητής Σεμιναρίων
για τα Αρχαία Ελληνικά στο Λύκειο-
Συγγραφέας βοηθημάτων

Επιμέλεια + Διόρθωση :

Ειρήνη Απέργη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

A. ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ	6
Ασκήσεις στους ομοιόπτωτους + ετερόπτωτους προσδιορισμούς	6
Ασκήσεις στις πλάγιες πτώσεις ως ετερόπτωτοι και επιρρηματικοί προσδιορισμοί	8
Ασκήσεις επί των δευτερευουσών ονοματικών προτάσεων	11
Ασκήσεις επί των δευτερευουσών επιρρηματικών προτάσεων	13
Ασκήσεις επί των υποθετικών λόγων	17
Ασκήσεις επί των δευτερευουσών αναφορικών προτάσεων	19
Ασκήσεις επί της αναφορικής έλξης	21
Ασκήσεις επί της ανάλυσης μετοχών	23
Ασκήσεις επί της σύμπτυξης προτάσεων	25
Ασκήσεις επί της ανάλυσης ρηματικών επιθέτων	27
Ασκήσεις στην τροπή ευθέος λόγου σε πλάγιο	28
Ασκήσεις στην τροπή πλάγιου λόγου σε ευθύ	33

B. ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ	35
Ασκήσεις σε όλα τα ουσιαστικά	35
Ασκήσεις σε όλα επίθετα	41
Ασκήσεις στις αντωνυμίες	46
Ασκήσεις στα παραθετικά (επιθέτων + επιρρημάτων)	48
Ασκήσεις στα βαρύτονα ρήματα σε -ω	52
Ασκήσεις στα συνηρημένα ρήματα	56
Ασκήσεις στον Αόριστο Β' των βαρύτονων ρημάτων σε -ω	61
Ασκήσεις στους Παθητικούς χρόνους (Α'+Β')	64
Ασκήσεις στα συμφωνόληκτα ρήματα (αφωνόληκτα, ενρινόληκτα, υγρόληκτα)	71
Ασκήσεις στα εις -μι και στα ανώμαλα ρήματα	75
Ασκήσεις επί των αρχικών χρόνων	79

A.

ΤΥΠΟΛΟΓΙΟ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟΥ

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΩΝ

1. Στις παρακάτω προτάσεις να αναγνωρίσετε τους ομοιόπτωτους προσδιορισμούς και τους ετερόπτωτους προσδιορισμούς :

- Σόλων ὁ νομοθέτης καὶ ποιητὴς εἰς Αἴγυπτον ἔπλευσε καὶ πολλὰς ἄλλας χώρας περιηγήσατο.
- Ὁ δειλὸς ἀνὴρ προδότης ἐστὶ τῆς πατρίδος.
- Τὸν ἐν Μαραθῶνι νικητὴν, τὸν Μιλτιάδην, χρήμασιν οἱ Ἀθηναῖοι ἐζημίωσαν.

.....
.....
.....
.....

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

<u>Ομοιόπτωτοι</u>	<u>Ετερόπτωτοι</u>
-ὁ νομοθέτης καὶ ποιητὴς στο Σόλων.	-τῆς πατρίδος στο προδότης.
.....
.....

.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Να αναγνωριστούν οι παρακάτω επιρρηματικές προτάσεις (φύση, θέση) :

- οί δὲ Βυζάντιοι, ὡς εἶδον τὸ στράτευμα βία εἰσπίπτον, φεύγουσιν.
- γύμναζε σαυτὸν πόνοις ἔκουσίοις, ὅπως ἂν δυναὴ καὶ τοὺς ἀκουσίους ὑπομένειν.

.....
.....
.....
.....

- ἐπὶ τούτῳ δὲ ὑπανίσταμαι τῆς ἀρχῆς, ἐφ' ᾗτε ὑπ' οὐδενὸς ὑμῶν ἄρξομαι.

.....
.....

- ἐάν τις ἀναιδῶς τὸν ἥλιον ἐγχειρῆ θεᾶσθαι, τὴν ὄψιν ἀφαιρεῖται.

.....
.....
.....
.....

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Επιρρηματικές Προτάσεις		
	Φύση-Είδος	Θέση-Ρόλος
ώς είδον τὸ στράτευμα βιά εισπίπτον.	Χρονική πρόταση (σύγχρονο).	Επίρρημα χρόνου στην κύρια.
.....
.....

.....
.....

.....
.....

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΠΤΥΞΗΣ
ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

1. Να αναλύσετε τις υπογραμμισμένες μετοχές στις
ισοδύναμες δευτερεύουσες προτάσεις :

-Περικλῆς ὄρῶν τοὺς Ἀθηναίους χαλεπαίνοντας ξύλλογον
ἐποίησε.

- Πέμπουσι πρέσβεις βουλόμενοι προκαταλαβείν τὸ μέλλον.

- Τὸν Περικλέα ἐν αἰτία εἶχον, ὡς πείσαντα σφᾶς πολεμεῖν.

.....
.....

.....
.....

-Καίπερ εἰρήνης οὔσης ἀνάστατοι γεγενήμεθα ὑπὸ Θηβαίων.

.....
.....

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ανάλυση μετοχών σε Προτάσεις	Είδος
ότε έώρα.	Χρονική μετοχή, σύγχρονο.
.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΛΑΓΙΟΥ ΛΟΓΟΥ

1. Ο ευθύς λόγος στα παρακάτω παραδείγματα να τραπεί σε πλάγιο, εξαρτώμενος από τους ρηματικούς τύπους (εξάρτησης) που δίνονται :

- Κῦρος τέθνηκεν.

Λέγουσιν...

Λέγουσιν....

Γιγνώσκουσιν....

- πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν μένειν ἐπιθυμοῦσι.

Ὁ Ἀγησίλαος ἐώρα....

Ὁ Ἀγησίλαος ἐώρα....

Ὁ Ἀγησίλαος ἐώρα....

.....
.....
.....
.....

- τίνα ἂν γνώμην περὶ ἐμοῦ εἶχετε, εἰ μὴ ἐτριηράρχησα;
Ἡδέως ἂν ὑμῶν πυθοίμην....

- πέμπωμέν τινας ἢ πάντες ἴωμεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον;
Κλέαρχος ἐβουλεύετο....

.....
.....
.....
.....

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Ευθύς > Πλάγιος λόγος
Λέγουσιν ὅτι Κύρος τέθνηκε. Λέγουσιν Κύρον τεθνηκέναι. Γινώσκουσιν Κύρον τεθνηκότα.
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....				
.....				
ή θάλασσα				
αί ποιότητες				
τὸ ἔαρ				

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

	ΓΕΝΙΚΗ	ΔΟΤΙΚΗ	ΑΙΤΙΑΤΙΚΗ	ΚΛΗΤΙΚΗ
τὰ τεῖχη	τῶν τειχῶν	τοῖς τείχεσι(ν)	τὰ τεῖχη	ᾧ τείχη
.....
.....

.....
.....

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΘΕΤΙΚΩΝ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Από τα Επίθετα που σάς δίνονται να γράψετε τα αντίστοιχα Επιρρήματα σε όλους τους βαθμούς Παραθέσεως.

	ΘΕΤΙΚΟΣ	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
σοφός			
.....			
.....			
.....			
.....			
ξηρός			
		
		
			ώκιστα
	ὄψις		
		πορρωτέρω	
		

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΤΙΚΟΣ		ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΣ	ΥΠΕΡΘΕΤΙΚΟΣ
σοφός	σοφῶς	σοφώτερον	σοφώτατα
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΒΑΡΥΤΟΝΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ ΣΕ -Ω

1. Οι Υποτακτικές να γίνουν Ευκτικές, οι Ευκτικές να γίνουν Οριστικές και οι Οριστικές να γίνουν Προστακτικές.

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
πορεύονται			
άγοιεν			
πέμπη (β' εν.)			
.....			
.....			
.....			
.....			
ἀπείρωσιν			
ἐστράτευκας			

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

	ΟΡΙΣΤΙΚΗ	ΕΥΚΤΙΚΗ	ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ
πορεύονται		πορεύοιντο	
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....		
.....		
συλλέξαντες		

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

	ΑΟΡΙΣΤΟΣ	ΠΑΡΑΚΕΙΜΕΝΟΣ
στέλλοντες	στείλαντες	
ἐπύθετο		πέπυσται
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....